

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดไพร่ฟ้า ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนมีคะแนนทักษะการอ่านและเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดไพร่ฟ้า อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 15 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทักษะการอ่านและเขียน

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

3. เนื้อหา แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ประกอบด้วยการฝึกอ่านและเขียน จำนวน 5 ชุด เรื่อง ได้แก่

3.1 การฝึกประสมสระกับพยัญชนะ

3.2 การอ่านและเขียนสะกดคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา

3.3 การอ่านและเขียนสะกดคำคำที่มีอักษรนำ

3.4 การอ่านและเขียนสะกดคำคำที่มีตัวการ์นต์

3.5 การอ่านและเขียนคำอักษรย่อ

4. ระยะเวลาและสถานที่ โรงเรียนวัดไพร่ฟ้า อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (ตุลาคม 2553) ถึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 (30 สิงหาคม 2554)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เรื่อง การฝึกประสมสระและพยัญชนะ จำนวน 5 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเขียนสะกดคำ
 - ตอนที่ 1 เป็นการอ่านออกเสียงคำศัพท์ จำนวน 60 ข้อ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
 - ตอนที่ 3 เป็นการเขียนจากคำอ่าน จำนวน 20 ข้อ
3. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อใช้ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.15/86.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7607 นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 76.07
3. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทักษะการอ่านและเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01
4. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน เพื่อซ่อมเสริมนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.15/86.07 แสดงว่า แบบฝึกทักษะนั้นสร้างได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายและหลักในการสร้างแบบฝึกทักษะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง จันทร์พันธ์ (2547 : 97) ปวีณา เอ็นดู (2547 : 128) ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า (2547 : 65) และอัมพวรรณ โคโคตี (2550 : 114) พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการในการจัดทำอย่างมีระบบ มีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือครูภาษาไทย และหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาอย่างละเอียด จึงทำให้ได้แบบฝึกทักษะที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาของการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยของ วรณี โสมประยูร (2542 : 157) และศึกษาหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะของกรรณิการ์ พวงเกษม (2534 : 35 - 37) โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจูงใจผู้เรียน การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนมาให้แก่นักเรียน ได้ทดลองทำ

ซึ่งแบบฝึกทักษะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงทำให้ผู้เรียนมีความสุขและสนุกสนานในการทำแบบฝึกทักษะ รวมทั้งศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนตลอดจนการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านและเขียนเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนตามข้อเสนอแนะของประธาน และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาแก้ไข ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนทดลองกับนักเรียนตามขั้นตอนที่กำหนดนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนแล้วทุกขั้นตอนจึงได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. จากประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7607 หมายความว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นทำให้นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านและเขียนพัฒนาขึ้นคิดเป็นร้อยละ 76.07 แสดงให้เห็นว่า หลังจากที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยแล้ว ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปคือมีคะแนนเพิ่มขึ้น กว่าก่อนเรียนถึงร้อยละ 76.07 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปานดาว วาด โคนสูง (2547 : 65) ที่พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนและสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.78 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 78 หมายความว่า แบบฝึกทักษะการเขียนและสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชุดนี้ มีความเป็นไปได้ที่ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นร้อยละ 78

3. เปรียบเทียบทักษะการอ่านและเขียนก่อนเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทักษะการอ่านและเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้ทำกิจกรรมในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทองพูน ศิริมนตรี (2549 : 74-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึก

ทักษะการเขียนและกระบวนการเรียนภาษา กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ และประวีณา เอ็นดู (2547 : 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้นำแนวคิดและหลักการที่จะนำไปสู่การสร้างแบบฝึกทักษะของจันทร์ชัย มหาโพธิ์ (2535 : 20) แบบฝึกที่ดีควรประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้

- 3.1 เนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
- 3.2 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
- 3.3 มีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มที่ดี
- 3.4 มีที่ว่างเหมาะสำหรับการฝึกเขียน
- 3.5 ใช้เวลาที่เหมาะสม
- 3.6 ทำทหายความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

4 นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04) ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะทั้ง 5 ชุด ผู้วิจัยได้พัฒนาให้มีความหลากหลายในกิจกรรมและสร้างตามหลักจิตวิทยาเริ่มจากสิ่งที่ย่างไปสู่สิ่งที่ยากและมีหน้าตาที่สวยงามและมีภาพการ์ตูนประกอบแต่ละแบบฝึก ตัวหนังสืออ่านง่าย ดังที่ มนทิรา ภักดีณรงค์ (2540 : 100) กล่าวว่า นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำแบบฝึกทักษะ เพราะมีรูปการ์ตูนมาก แปลกตา ใ้ใจ มีความแปลกใหม่ มีคำสั่งง่าย ๆ และนักเรียนได้มีโอกาสระบายสีจากรูปภาพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจในแบบฝึกทักษะได้อย่างเสรีซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งผลของ ธอร์นไคค์ และผลการวิจัยของประวีณา เอ็นดู (2547 : 48) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาแผนการเรียนรู้อ่านภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนคำโดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

จะเห็นได้ว่าการวิจัยการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนได้มีส่วนร่วมและได้แสดงออกในการทำกิจกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ภาษาสื่อสารทักษะการอ่าน การฟัง การพูด การดูและการเขียน นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชิ้นงาน การใช้แบบฝึกทักษะในการสอนเป็นการเพิ่มเติมเสริมหนังสือเรียนยังช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล สามารถฝึกได้หลาย ๆ ครั้ง และสิ่งที่สำคัญนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง

จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านและเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มา ปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ ควรศึกษาคำชี้แจงขั้นตอนการทำแบบฝึกให้เข้าใจเสียก่อน เพื่อนำแบบฝึกทักษะไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียน จำนวน 5 ชุด ไปใช้กับนักเรียนตามข้อวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน เพราะนักเรียนบางคนอาจไม่ต้องเรียนครบทั้ง 5 ชุด เช่น เมื่อครูผู้สอนวินิจฉัยข้อบกพร่องเรื่องการอ่านและการเขียนปรากฏว่านักเรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราที่เลือกเรียนเฉพาะชุดที่ 2 ถ้านักเรียนมีข้อบกพร่องเรื่องการอ่านอักษรย่อ ก็เลือกใช้แบบฝึกทักษะชุดที่ 5

1.3 การใช้แบบฝึกทักษะในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาแม้เวลาว่าง และยังสามารถนำวิธีการขั้นตอนไปประยุกต์ใช้ในการสอน สาระการเรียนรู้รายวิชาอื่น ได้ตามเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนในระดับชั้นอื่นต่อไป

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะและไม่ใช้แบบฝึกทักษะ เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2.3 ควรมีการศึกษาความคงทนในการอ่านและเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนอีกครั้งหนึ่ง